

Pozice k balíčku Fit for 55

Evropská komise představila 14. 7. 2021 soubor legislativních návrhů Fit for 55, který představuje konkrétní kroky k naplnění závazku snížení emisí skleníkových plynů o 55 % do roku 2030 (oproti 1990). Ten již dříve přijaly všechny členské státy včetně České republiky¹ a je závazně ukotvený v Evropském klimatickém zákoně. Balíček Fit for 55 je základním stavebním kamenem pro realizaci Evropské zelené dohody.

Centrum pro dopravu a energetiku, Greenpeace, Hnutí DUHA a Klimatická koalice vítají snahu o rychlejší snížení emisí i komplexní přístup ze strany Evropské komise, současně však podotýkají, že k udržení globálního nárůstu teploty pod 1,5°C a splnění závazků Pařížské dohody je zapotřebí snížit emise EU do roku 2030 o 65 %.² K adekvátnímu navýšení národních závazků vyzývají i závěry z konference COP26 v Glasgow.

Klimatická koalice a Zelený kruh na podzim 2021 vyzvaly vládu ČR k přijetí národního cíle pro snížení emisí ve výši 65 % do roku 2030.³ V této souvislosti je potřeba zmínit, že mnoho dalších států EU má stanovené vlastní ambicióznější cíle a směřování evropské ekonomiky k hluboké dekarbonizaci je tak na příštích deset let dané. Ke zrychlení dekarbonizace, včetně rychlejšího rozvoje obnovitelných zdrojů a úspor energie směřuje také evropská politika v reakci na napadení Ukrajiny. Česká republika by měla balíček Fit for 55 vnímat jako jedinečnou příležitost jak zůstat moderní, relevantní a konkurenceschopnou ekonomikou. Implementace opatření z balíčku Fit for 55 rovněž pomůže snížit závislost na fosilních palivech a jejich cenové volatilitě, která se nyní projevuje rapidním zdražováním energií.⁴

Podle jedné z nejnovějších studií by se náklady na dekarbonizaci mohly pohybovat ve výši 2 - 2,5 % světového HDP ročně. Naproti tomu náklady nečinnosti proti změnám klimatu by se vyšplhaly na 10 % světového HDP ročně do roku 2050 a 18 % HDP do konce tohoto století.⁵ I při pohledu pouze na Evropu jsou data neúprosná. Podle Evropské agentury pro životní prostředí stojí znečištění ovzduší Evropany ročně 277 – 433 miliard eur. To je přibližně 2 - 3 % evropského HDP.⁶

Naproti tomu existují studie, které ukazují, jaké sociální a ekonomické benefity mohou mít aktivity na zmírňování klimatické změny na českou ekonomiku. Například pokud by Česká republika zvýšila podíl obnovitelných zdrojů do roku 2030 v souladu s balíčkem Fit for 55, přineslo by jí to snížení klimatických škod o 25 miliard Kč a škod na zdraví o 6,4 miliardy Kč. Zároveň by díky tomu mohlo vzniknout až 108 tisíc nových pracovních míst.⁷ Další značné

¹ Jedná se o kompromisní číslo, Evropský parlament požadoval ještě vyšší cíl 60 %. Některé členské státy jako Německo, Dánsko či Švédsko mají vlastní vyšší cíle. Z hlediska ochrany klimatu a dodržení evropského závazku z Pařížské dohody, tedy snížit emise tak, aby se podařilo udržet globální nárůst

² <https://www.zasazky.cz/parizskedohody-edo>
³ <https://klimatickakoalice.cz/pro-media/stanoviska/pozice-klimaticke-koalice-k-emisnim-cilum-pro-cr-do-roku-2030-a-ke-klimaticke-neutralite>

⁴ <https://www.budovy21.cz/ceny-energie-reseni-pro-ceske-domacnosti-a-firmy/>

⁵ <https://www.reuters.com/business/cop/climate-inaction-costlier-than-net-zero-transition-economists-2021-10-25/>

⁶ <https://www.eea.europa.eu/highlights/industrial-air-pollution-in-europe>

⁷ https://www.alies.cz/wp-content/uploads/2021/07/COZP-2021-Rozvoj-OZE-2030_final2.pdf

přínosy představují renovace budov. Kromě snížení závislosti na fosilních palivech používaných pro vytápění, jako je uhlí a plyn, znamenají také povzbuzení zejména lokální ekonomiky. Jedna státní koruna vložená do podpory kvalitních budov a obnovitelných zdrojů navíc vybudí celkovou investici ve výši dvě až čtyři koruny.⁸

Hlavní čísla

Téma	Návrh EK	Naše pozice
Celkový emisní cíl 2030	-55 %	-65 %
RED	40 %	50 %
EED	39 %	45 %
ETS	100 % výnosů na klimatická opatření	100 % výnosů na klimatická opatření
ESR cíl pro ČR	-26 %	minimálně -26 %
CBAM	přechodné období 10 let, kdy budou zároveň povolenky zdarma i CBAM	proti přechodnému období
SKF	25 % výnosů ETS 2 do SKF	100 % výnosů ETS 2 do SKF
LULUCF	propady uhlíku 310 milionů tun CO ₂ v roce 2030	propady uhlíku 600 milionů tun CO ₂ v roce 2030

1. Systém obchodování s emisními povolenkami (EU ETS)

Systém obchodování s emisními povolenkami je jedním z nejlépe fungujících tržních nástrojů na efektivní snižování emisí skleníkových plynů. V současné době zahrnuje emise z energetiky, průmyslu a vnitroeurospkých letů. Od roku 2005, kdy byl spuštěn, došlo v sektorech pokrytých EU ETS ke snížení emisí o přibližně 35 %⁹. Z tohoto důvodu by měl být systém coby primární nástroj pro snižování evropských emisí zachován a nadále posílen (zejména navýšením lineárního redukčního faktoru či permanentním zrušením přebytečných povolenek v rezervě tržní stability), minimálně tak, jak navrhuje balíček Fit for 55.¹⁰ Dalším opatřením, které by mělo být zavedeno, je cenové dno, jež by se postupně zvyšovalo (jak o tom nyní uvažují např. v Německu). Podporujeme také jeho navrhované rozšíření na veškeré lety z a do Evropské unie, na námořní dopravu a spalování odpadů (spálení 1 tuny plastových fólií vyprodukuje přes 2 tuny CO₂).

⁸ <https://www.modernienergetika.cz/aktuality/jedna-statni-koruna-vlozena-do-podpory-kvalitnich-budov-a-obnovitelnych-zdroju-vybudi-celkovou-investici-dve-az-ctyri-koruny/>

⁹ https://ec.europa.eu/clima/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets_en

¹⁰ K naplnění závazků Pařížské dohody je zapotřebí, aby v rámci EU ETS došlo do roku 2030 k alespoň 70% snížení emisí (oproti roku 2005). Proto navrhovaný lineární redukční faktor ve výši 4,2 % ročně považujeme za minimum. Zároveň by mělo dojít k jednorázovému snížení povoleného množství emisí v systému (tzv. rebasing) o 450 milionů povolenek a přebytečné povolenky v rezervě tržní stability by měly být po 3 letech zrušeny.

Stabilně rostoucí cena emisní povolenky internalizuje negativní externality největších znečišťovatelů a narovnává tržní prostředí pro nízkoemisní zdroje, které by byly jinak znevýhodněny. Zároveň se jedná o jasný signál pro firmy a investory, že se jim investice do dekarbonizace z dlouhodobého hlediska vyplatí. Naopak na současné vysoké ceny energií má cena povolenky vliv pouze okrajový.¹¹

Souhlasíme s návrhem, aby 100 % výnosů z prodeje povolenek šlo na klimatická, především mitigační opatření jak v EU, tak v zahraničí ve formě tzv. klimatických financí. Česká republika by měla adekvátním způsobem přispívat do Zeleného klimatického fondu. Současně podporujeme navýšení objemu prostředků plynoucích do Modernizačního fondu a zároveň i vyloučení jakékoliv podpory fosilním projektům z tohoto fondu.

System EU ETS má zohledňovat princip znečišťovatel platí. Proto jsme důrazně proti tomu, aby průmysl i nadále získával povolenky zdarma. Poslední obchodovací období jednoznačně ukázalo, že příliš velké množství bezplatných povolenek demotivuje průmysl od investic do nízkouhlíkových technologií, a nezdědka vede i ke spekulativním obchodům ze strany průmyslových firem.¹² Díky povolenkám zdarma dosáhla část průmyslových firem v letech 2008 - 2019 nezasloužených zisků ve výši 50 miliard euro.¹³ Obzvláště ve chvíli, kdy se uvažuje o zavedení paralelního systému "ETS 2" pro emise ze silniční dopravy a budov, který se dotkne i domácností, je neakceptovatelné, aby průmysl zůstal černým pasažérem.

2. Nařízení o sdílení úsilí (ESR)

Vzhledem k tomu, že Česká republika měla doposud velmi benevolentně stanovený národní cíl v rámci ESR, nebyla zde dostatečná motivace na snižování emisí v zásadních sektorech, jako jsou doprava, budovy, zemědělství a nakládání s odpady.¹⁴

ČR by měla chápat svůj národní cíl pro snížení emisí v sektorech ESR jako příležitost k využití všech dostupných finančních prostředků, které v následujícím rozpočtovém období budou k dispozici (jedná se o historicky bezprecedentně vysoký objem financí ať už z kohezních fondů, tak z Fondu obnovy, Fondu pro spravedlivou transformaci či Modernizačního fondu). Můžeme stavět na úspěšných programech, jako je například Nová zelená úsporám, která pomáhá lidem a firmám snižovat energetickou náročnost budov a tím šetří jak peníze, tak emise. V sektorech, kde se nám zatím emise snižovat nedařilo, jako je například doprava a odpadové hospodářství, naopak můžeme balíček Fit for 55 vnímat jako zásadní impuls nastartovat jejich transformaci a využít všechny kobenefity, které tato transformace nabízí.

Na rozdíl od emisí pokrytých systémem EU ETS, emise v nařízení o sdíleném úsilí neklesají a v některých sektorech, jako například v dopravě, dokonce každoročně rostou. V České republice emise z dopravy vzrostly od roku 1990 do roku 2018 o 69 %, v odpadovém hospodářství dokonce o 83 %.¹⁵

¹¹ <https://ember-climate.org/commentary/2021/10/14/soaring-fossil-gas-costs-responsible-for-eu-electricity-price-increase/>

¹² https://carbonmarketwatch.org/wp-content/uploads/2021/06/CE_Delft_Additional_Profits_ETS.pdf

¹³ https://carbonmarketwatch.org/wp-content/uploads/2021/06/Phantom_leakage_WEB.pdf

¹⁴ <https://unify.caneurope.org/policy-areas/necp/czechia/>

¹⁵ <https://faktaoklimatu.cz/infografiky/emise-cr-vyvoj>

V celoevropském měřítku jsou problematické zejména sektory dopravy a budov. Z toho důvodu navrhla Evropská komise zavedení paralelního systému emisních povolenek "ETS 2" právě pro tyto sektory. Tento návrh vítáme za předpokladu, že budou přijata adekvátní opatření ke kompenzaci dopadů na nízkopříjmové skupiny obyvatel.

Podporujeme navýšení národních cílů. Evropskou komisí navržený cíl pro ČR ve výši 26 % považujeme za minimum a uvítali bychom, pokud by si ČR stanovila ambicióznější cíl. Jak v oblasti budov, tak dopravy má Česko velký potenciál pro snižování emisí. Právě na tyto dva sektory bude nyní soustředěna zvýšená pozornost, vzhledem k jejich zahrnutí do nového systému ETS. Investice do snižování energetické náročnosti budov navíc představují velký stimul pro domácí ekonomiku.

Nesouhlasíme s tím, aby navržené flexibilní mechanismy dovolovaly členským státům dosáhnout nižšího snížení emisí. Především emisní propady by neměly být důvodem pro pomalejší snižování emisí. Stejně tak zavedení tzv. bezpečnostní rezervy (safety reserve) pro nízkopříjmové státy EU není odůvodněné, protože rozdíly mezi jednotlivými členskými státy jsou již zohledněny ve výpočtu národních cílů v rámci ESR.

Nesouhlasíme s přenosem nadbytečných AEAs do období po roce 2020. Pokud došlo k roku 2020 k většímu snížení emisí než stanovil cíl příslušného členského státu, měl by být počáteční bod, od kterého se odvíjí nová trajektorie pro snižování emisí, stanovený dle skutečnosti. Přebytek by měl být smazán.

3. Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM)

Vítáme návrh Evropské komise na vytvoření mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM) a podporujeme jeho spuštění již od roku 2023, ačkoliv s některými výhradami.

Jsme zásadně proti tomu, aby bylo zachováno 10 leté přechodné období, kdy budou nadále přidělovány bezplatné povolenky evropskému průmyslu a zároveň bude aplikován CBAM na mimoevropský průmysl (2026-2035). Takový postup by podřýval primární účel CBAM, kterým je zajištění globálního snížení emisí skleníkových plynů v nejvíce emisně náročných průmyslových sektorech a výrobě elektřiny a zabránění potenciálnímu úniku uhlíku. Zároveň by tento postup nebyl v souladu s pravidly WTO, jelikož by evropským producentům poskytoval dvojí ochranu před zahraniční konkurencí. V neposlední řadě členské státy přichází kvůli bezplatným povolenkám o značné finanční prostředky (v řádech desítek miliard eur)¹⁶, které by jinak státy měly z výnosů z aukcí povolenek a které by mohly dále investovat do sociálně spravedlivé dekarbonizace svých ekonomik.

Zdůrazňujeme, že mechanismus CBAM by měl být vnímán primárně jako způsob spolupráce mezi EU a třetími zeměmi na dekarbonizaci jejich ekonomik, nikoliv nástroj protekce evropského průmyslu. I z toho důvodu zastáváme pozici, že výnosy z prodeje certifikátů dovozcům na evropský trh by měly být využity na finanční podporu mitigačních a adaptačních opatření v dotčených třetích zemích, zejména pak těch nejméně rozvinutých.

4. Sociální klimatický fond

¹⁶https://wwfeu.awsassets.panda.org/downloads/making_eu_ets_revenues_work_for_people_and_climate_summary_report_june_2021_2.pdf

Vítáme návrh na vznik Sociálně-klimatického fondu (SKF), který má zabránit tomu, aby náklady klimatických opatření dopadly na nízkopříjmové domácnosti více než na ostatní skupiny obyvatel. Domníváme se však, že by SKF měl:

- 1) Vzniknout dříve, existovat nezávisle na rozšíření systému EU ETS na sektory budov a silniční dopravy a najít další zdroje financování. Jinými slovy, SKF by měl vzniknout i pokud k rozšíření nedojde, protože náklady klimatických opatření je zapotřebí nízkopříjmovým domácnostem kompenzovat v každém případě.
- 2) Disponovat násobně vyšším objemem financí, než je aktuálně navrženo. Vzhledem k tomu, že primárním cílem emisního obchodování není generovat zisk, nýbrž pobídnout účastníky trhu k přechodu na bezuhlíkové technologie a přenést náklady odvětví kontaminujících ovzduší emisemi ze společnosti na znečišťovatele. Proto je na místě požadovat, aby 100 % výnosů z "ETS 2" šlo do SKF a bylo použito na sociálně-klimatická opatření. Do SKF by měla jít i část výnosů z ETS¹.
- 3) Prostředky z Fondu by neměly nahrazovat sociální systémové reformy v boji proti finanční nouzi, ale řešit energetickou chudobu prostřednictvím klimatických opatření, jako je např. financování čistého vytápění nebo renovace budov za účelem zvýšení energetických úspor.

Pro distribuci prostředků mezi jednotlivé členské státy zvolila EK výpočet na základě počtu obyvatel (vč. podílu obyvatel žijících na venkově), HDP na osobu, podílu zranitelných domácností a emisí pocházejících z vytápění obydlí. Tento přístup nemusí dostatečně reflektovat složitou realitu jednotlivých států, protože může zvýhodnit bohatší státy s většími vnitrostátními rozdíly mezi obyvateli před chudšími státy s menšími rozdíly. Zastáváme názor, že výpočet by měl co nejvíce odrážet skutečnost a cílit co nejpřesněji na domácnosti ohrožené energetickou chudobou.

Členské státy budou muset povinně odevzdat Evropské komisi Sociálně klimatické plány spolu s Národními energeticko-klimatickými plány (NECP) v roce 2024 za účelem identifikace zranitelných skupin a adekvátních opatření. Oba plány by měly být připravené ve spolupráci se širokým spektrem stakeholderů včetně ekologických a sociálních NNO a za aktivní participace veřejnosti.

5. Směrnice o obnovitelných zdrojích energie (RED)

Vítáme dílčí změny směrnice o obnovitelných zdrojích, nicméně hlavní změna, tedy navržený cíl podílu OZE 40 %, není dostatečná. Pro splnění závazku Pařížské dohody a dodržení odpovídajícího uhlíkového rozpočtu ze strany EU bude klíčová rychlost snižování emisí již v nejbližších letech. Realita a ekonomika obnovitelných zdrojů, jejichž instalace překonávají dřívější cíle EU i trajektorie předpokládané např. IEA, ukazují, že Evropská unie by mohla mířit i na podíl 50% energie z obnovitelných zdrojů v roce 2030.

Je proto nutné znovu ověřit soulad navržené legislativy s cíli Pařížské dohody a navýšit cíl podílu obnovitelných zdrojů na 50% a upravit související části směrnice.

Kvůli zohlednění rozdílných přírodních podmínek a omezení rizika černých pasažérů pokládáme za vhodné opětovně zavedení závazných cílů pro jednotlivé členské státy, podobně jako v případě cíle pro rok 2020. Stanovení závazných cílů ve spolupráci s členskými

státy považujeme za efektivnější cestu než vyjednávání o Národních klimaticko-energetických plánech.

Z důvodu omezení rizik zavádění opatření s omezenou dobou platnosti a zajištění lepší stability pro podnikatelský sektor OZE by bylo vhodné, aby revidovaná direktiva zakotvila i další růst podílu obnovitelných zdrojů po roce 2030.

V souladu se Sdělením Evropské komise RePower EU je nutné stanovit rozvoj obnovitelných zdrojů energie jako veřejný zájem a v této souvislosti zakotvit základní pravidla pro zjednodušení povolovacích procesů na výstavbu nových obnovitelných zdrojů včetně časového rámce.

V rámci posílení udržitelnosti využívání OZE je nadále nutné zpřísnit kritéria využívání biomasy tak, aby byla započítána její skutečná uhlíková stopa a předešlo se negativním dopadům na krajinu, přírodu a zásobování potravinami. Podobně jako u biomasy pro paliva v dopravě, by měly být rozčleněny kategorie biomasy podle způsobu získávání a původu. Jejich započítání k plnění cíle OZE by mělo být odstupňováno podle skutečných emisí a dalších environmentálních dopadů. Evropská unie by měla směřovat k vytvoření mezinárodních standardů pro biomasu, které by umožnily spolehlivě certifikovat udržitelnost biomasy ze zdrojů mimo EU.

Aby byla směrnice RED slučitelná s ambicemi evropské Zelené dohody a klimatickými závazky, musí přestat umožňovat veřejné dotace na spalování lesní biomasy a přestat umožňovat členským státům započítávat ji do cílů v oblasti obnovitelné energie. Konkrétně to znamená vyřadit lesní biomasu ze seznamu paliv, na něž lze poskytnout podporu v rámci RED. Uplatňovat kaskádový princip tak, aby se do cílů v oblasti obnovitelné energie započítávala pouze biomasa z výroby dřevěných výrobků a dřevo po spotřebě ("druhotná dřevní biomasa", s výjimkou lesnických zbytků), pokud tyto materiály nelze přeměnit na trvanlivé výrobky. Přesměrovat dotace na bioenergii na postupy, které ukládají více uhlíku v lesích, při plném respektování ekologických zásad. Přestat započítávat kapalná biopaliva z plodin, včetně těch z řepky olejky, obilovin, energetických plodin a meziplodin, do cílů RED a okamžitě ukončit podporu biopaliv vyrobených z palmového oleje a sóji. Zároveň upravit seznam "pokročilých" biopaliv tak, aby z něj byla odstraněna lesní biomasa a další problematické suroviny.

6. Směrnice o energetické účinnosti

Vítáme navrženou novelu směrnice v jejím celkovém směřování. Z dílčích úprav vítáme zejména posílení energetické účinnosti na prvním místě, posílené zaměření na ohrožené spotřebitele a detailnější požadavky na plány a politiky v oblasti teploty.

Navržený zpřísněný cíl, tedy úspora spotřeby primární energie o 39 % není dostatečný, aby vedl ke splnění závazku Pařížské dohody limitovat zvýšení globální teploty na 1,5 °C. Je proto nutné znovu ověřit soulad navržené legislativy s cíli Pařížské dohody a navrhnout navýšení cíle úspor na 45 % a upravit související části směrnice.

Pokud pomineme mimořádné okolnosti vyvolané pandemií Covid-19, nedosáhly by příspěvky členských států oznámené v Národních klimaticko-energetických plánech původního cíle úspor energie pro rok 2020. Jedním ze států s nízkým závazkem, který navíc není naplňován,

je i Česká republika. Je proto nutné zavést závazné národní cíle a docílit tak jak dostatečného úsilí vlád, tak efektivního využívání velkého objemu veřejných prostředků, které EU na úspory energie vynakládá.

Vítáme zařazení principu energetické účinnosti v první řadě do samotných základů směrnice. Jeho uplatnění je ale nutné nadále posílit. Směrnice by nařizovat také vytvoření kapacit řízení (governance) úspor energie s příslušnými pravomocemi. V případě Česka doporučila Mezinárodní energetická agentura zřízení postu vládního zmocněnce pro úspory energie.

Vítáme posílení role občanské společnosti v přípravě dekarbonizačních plánů na místní a regionální úrovni (čl. 5) a plánů vytápění a chlazení (čl. 23). Pro účinné zastoupení veřejnosti je nutné výslovně zahrnout do definice zúčastněné veřejnosti nevládní organizace a stanovit princip partnerství po vzoru Nařízení o společných ustanoveních (EU) 1303/2013 a Evropského kodexu chování pro partnerskou spolupráci (EU) 240/2014.

Spotřebitelé energie, ohrožení energetickou chudobou (např. domácnosti ve vyloučených lokalitách, senioři), často čelí také dalším výzvám, jako jsou bariéry spojené s administrací a organizací energetických renovací, nízká vzdělanost apod., které jim brání využít incentivy ke zvyšování povědomí. Článek 21 by jim proto měl věnovat zvláštní pozornost a uložit státům povinnost vytvořit také zvláštní incentivy mířené přímo na potřeby těchto skupin.

Směrnice nově definuje účinné systémy vytápění a chlazení. Zároveň ale do roku 2035 považuje za účinné teplárny s podílem 50 % energie z vysokoúčinné výroby elektřiny a tepla a nejméně 5% podílem obnovitelných zdrojů. Tím se do tohoto bodu dostávají „zadní vrátka“, která umožní již při velmi malém podílu OZE ponechat zdrojovou skladbu řady soustav až do první rekonstrukce následující po 1. 1. 2035 beze změny. To je zcela v rozporu s cíli celého balíčku EU Fit for 55. Pro dosažení cílů Pařížské dohody je klíčové nejen množství, ale i trajektorie snižování emisí. Je proto nutné usilovat o dřívější snížení emisí v oblasti teplárenství. Povinnost vytvořit plán ke snížení spotřeby primární energie a navýšení OZE v roce 2025 by proto měla být stanovena pro všechny soustavy vytápění a chlazení, které neplní kritéria navržená v bodu c) pro rok 2035. To se týká jen povinnosti zpracovávat plány, nikoli dalších povinností či sankcí.

V oblasti teplárenství je potřeba urychlit plánovaný přesun k obnovitelným zdrojům tak, aby bylo podílu 20 % obnovitelných zdrojů dosaženo již v roce 2030, nikoli až v roce 2035. Tato změna je klíčová proto, aby změna parametrů teplárenských zdrojů probíhala zároveň s nastartováním úspor energií v budovách zásobovaných teplem a nedošlo tak k efektu uzamčení nadbytečných teplárenských kapacit. Zároveň je nutné pro teplárenské sítě stanovit samostatný cíl pro nespalovací obnovitelné zdroje a odpadní teplo tak, aby došlo přednostně k využití tepelných čerpadel, solárních technologií spojených s tepelnými úložišti a potenciálu odpadního tepla z dalších sektorů. Navržená úprava umožňuje naplnit podíly OZE pomocí spalování biomasy, kterou nelze považovat za plně bezemisní a jejíž využívání, zejména ve velkých objemech, přináší mnoho dalších environmentálních dopadů.

7. LULUCF

Zastavení změny klimatu vyžaduje nejen dramatické snížení emisí z fosilních paliv a dalších zdrojů, ale také zvýšení čistých emisních propadů v odvětví využívání půdy. Aktuální návrh

(LULUCF) není v plném souladu s tímto cílem a je třeba provést jeho dalekosáhlé změny. Aktuální cíl návrhu LULUCF pro propady uhlíku je 310 milionů tun CO₂ v 2030, což je ovšem pouze návrat na úroveň, na které byl zhruba před deseti lety. Česká republika by se proto měla v rámci debaty nad návrhem LULUCF zaměřit na prosazení zvýšení čistých propadů na 600 Mt CO₂ ekv. ročně, tak jak doporučuje vědecké poznání. To by mělo být dosaženo rychlým rozšířením obnovy přírody a udržitelných zemědělských a lesnických postupů, které jsou výhodné jak pro klima, tak biologickou rozmanitost. Je také klíčové důležité zachovat oddělený sektor LULUCF.

V dlouhodobém horizontu EU usiluje o nulové čisté emise a poté o to, aby propady převýšily emise. To však neznamená, že by se s emisemi a jejich propady v odvětví LULUCF mělo na politické úrovni zacházet jako s emisemi v jiných odvětvích. Naopak, existují mezi nimi zásadní rozdíly, a proto je třeba namísto toho ponechat zvlášť například emise související s hnojivy a hospodářskými zvířaty v ESR a nikoli je slučovat s emisemi v odvětví LULUCF a zároveň iniciovat separátní například Nařízení o zemědělství, lesnictví a jiném využití půdy (AFOLU) a zamezit vytvoření oficiálního systému v rámci EU pro obchodování s uhlíkovými kompenzacemi mezi odvětvími LULUCF a ostatními odvětvími. Klimatické aktivity v sektoru LULUCF by neměly být nabízeny společně s produkujícím skleníkové plyny jako alternativa ke snižování emisí skleníkových plynů. Opatření ke zvýšení čistého propadu LULUCF v EU mohou přinést mnoho vedlejších výhod, ale pouze pokud se provedou správně. To znamená, že veškerá veřejná podpora v této oblasti musí být spojena s přísnými kritérii udržitelnosti v příslušných právních předpisech, aby bylo zajištěno, že budou přínosem jak pro klima a tak i biologickou rozmanitost. V této souvislosti je nezbytné, aby nařízení o LULUCF bylo plně v souladu s EU Strategii pro oblast biologické rozmanitosti.